

Remissvar till Miljödepartementet

m.remissvar@regeringskansliet.se

m.kemikalieenheten@regeringskansliet.se

Axfoods remissvar på Naturvårdsverkets redovisning "Ansvar för kommunalt avfall för vissa enskilda avfallsströmmar"

Er referens: M2022/01775

Axfood är med på Miljödepartementets remisslista. Axfood ställer sig bakom det remissvar som inlämnats av Svensk Dagligvaruhandel. Med detta kompletterande remissyttrande vill vi uppmärksamma Miljödepartementet på risken för onödigt administrativt merarbete - både för företag och kommuner - om den planerade anmälningsregistreringen måste ske separat för varje enskild kommun också för rikstäckande kedjor som har många butiker under ett och samma organisationsnummer.

I Willys fall handlar det om över 200 butiker som finns på ett och samma organisationsnummer. Också i Hemköps fall rör det sig om åtskilliga butiker under samma organisationsnummer. I bägge fallen sker all avfallshantering och sortering efter kedjans centrala instruktioner, det innebär att butikerna arbetar på ett samma vis när det gäller exempelvis uppdelning i avfallsfraktioner. Allt i enlighet med Axfoods överordnade hållbarhetsprogram. *Axfood har sedan år 2009* hävdad rätten att hantera verksamhetsavfallet själv via upphandlad entreprenör. Det är Axfoods och kedjornas erfarenhet att detta arbetssätt leder till bättre återvinning än om kommunerna skulle ta hand om butikernas avfall. Axfood och kedjorna har i samarbete med entreprenörerna som anlitas utvecklat avfallshanteringen och att sortera på fraktioner på det mest effektiva viset.

Att rikstäckande kedjor (med hundratals butiker på samma organisationsnummer) själva kan handha avfallet är en viktig del av ett samordnat och resurseffektivt hållbarhetsarbete. Det möjliggör att kontrollera in- och utflöden av varor till butikerna där det genom samordning går att få en optimering av transporter. Dessutom finns det med tanke på dagligvarukedjornas höga återvinningsmål ett stort värde i att varje rikstäckande kedja själv kan bestämma hur avfallet ska hanteras.

Det är viktigt att beakta att flertalet kommuner faktiskt inte hanterar av dagligvaruhandeln önskat antal uppdelade fraktioner. Förklaringen är att det för den enskilda kommunen ofta skapar behov av olika leverantörer vilket kräver fler transporter. Det är mot denna bakgrund viktigt att värna om dagligvaruhandelns möjligheter att nyttja det faktum att den rikstäckande verksamheten gör det intressant för många leverantörer att erbjuda sina tjänster, med resultatet att fler fraktioner kan sorteras ut och hämtas upp.

För att ska kunna fortsätta med att bidra till cirkulära flöden är det av yttersta vikt att kedjorna får ansvaret för allt avfall som genereras i verksamheterna.

Det är mot bakgrund av ovan som Axfood nedan vill framföra tre specifika önskemål när det gäller detaljerade förslagen om registrering av tillstånd och anmälan.

- **Författningsförslag, 5 kap. tillstånd och anmälan**

Den föreslagna nya lagtexten innebär inte att dagligvaruhandelns avfall är undantaget det kommunala monopolet, men genom en anmälan till den kommun där avfallet är producerat, kan en annan aktör än kommunen hantera avfallet.

Anmälan kräver den yrkesmässiga verksamhetens organisationsnummer. Både Willys och Hemköp har många butiker samlade under ett gemensamt organisationsnummer. Willys har exempelvis mer än 200 butiker utspridda i flera kommuner. Samtliga dessa Willys butiker har ett och samma organisationsnummer.

Axfood anser – i likhet med Coop - att en yrkesmässig verksamhet måste kunna inleda anmälningsprocesser med samtliga kommuner där verksamheten har butiker. Författningsförslaget från Naturvårdsverket medför således en extra administrativ belastning för en yrkesmässig verksamhet som på ett gemensamt organisationsnummer bedriver verksamhet i flera kommuner. Naturvårdsverkets författningsförslag missar helt denna högst relevanta problemställning. Det är därför högst angeläget att vidta författningsändringar för att möjliggöra ett enkelt anmälningsförfarande för butiker som finns under ett och samma organisationsnummer, oavsett hur många olika kommuner butikerna råkar ligga i.

- Den enskilda kommunen utgör i regel en för liten geografisk yta för att den ska bli en rationell hantering. Således är det vanligt förekommande att butiker går samman i flera kommuner för att upphandla avfallshanteringen.
- Detta skapar både resurseffektivitet och miljönytta. Därför är detta inget som kommunala krokben bör få tillåtas förhindra eller underminera. Regeringen har därför ett övergripande ansvar för att möjliggöra för företag att ta sitt miljöansvar och återvinna fler fraktioner än vad en enskild kommun rimligen kan klara av.
- Axfood delar Coops uppfattning att det ska vara möjligt att inkomma med en anmälan som berör mer än en kommun, antingen att detta sker regionvis eller att anmälan ställs till en nationell myndighet som förser kommunerna med uppgifter.
-
-
- **8.5.5 Konsekvenser för offentlig sektor och statsbudgeten**
- Naturvårdsverket konstaterar att det eventuellt kan bli ökade administrativa kostnader. I likhet med Coop menar Axfood att en anmälan som sker regionvis eller till en nationell myndighet skulle effektivisera den offentliga förvaltningen, samtidigt som det medför minskat regelkrångel för yrkesmässiga verksamheter.

• **8.6.1 Administrativa konsekvenser av att detaljhandeln får valfrihet**

Det ges i Naturvårdsverkets redovisning inget svar på vem som ska ta emot de uppgifter om kommunalt avfall som årligen behöver sammanställas. Precis som Coop menar Axfood att det inte bör vara kommunerna, utan att det är Naturvårdsverket som är bäst lämpad till att ta emot uppgifterna eftersom det är Naturvårdsverket som rapporterar till EU.

Det är en avgörande skillnad om uppgiftslämnandet ska ske till den enskilda kommunen eller till en statlig myndighet, särskilt eftersom många dagligvarukedjor faktiskt driver butiker i flera kommuner utifrån ett organisationsnummer.

I övrigt ser Axfood gärna att regeringen inför ett frival, i enlighet med SOU 2021:24, för verksamheters kommunala avfall.

Med Vänlig Hälsning

Håkan Björklund, Näringspolitiskt Ansvarig Axfood och Åsa Domeij, Hållbarhetschef